

Aan het Ministerie van Justitie en Veiligheid
t.a.v. de Minister voor Rechtsbescherming

Betreft: reactie Stichting Lira op de consultatie implementatiewetsvoorstel Richtlijn
auteursrecht in de digitale eengemaakte markt

Amsterdam, 31 augustus 2019

Geachte heer Dekker,

Stichting Lira is de auteursrechtorganisatie en belangenbehartiger is voor schrijvers, vertalers en freelance journalisten. Lira behartigt de belangen van tienduizenden tekstauteurs in Nederland op basis van aansluitingscontracten en buiten Nederland op basis van wederkerige mandaten verstrekt aan en door internationale zusterorganisaties. Graag reageert Lira hierbij op de internetconsultatie betreffende de implementatie van de Richtlijn auteursrecht in de digitale eengemaakte markt. Wij hebben met belangstelling kennis genomen van het implementatiewetsvoorstel en de concept memorie van toelichting. In deze reactie beperken wij ons tot enkele hoofdpunten.

Licenties met verruimde werking voor werken die niet in de handel verkrijgbaar zijn en Extended Collective Licensing (ECL).

Lira sluit als representatieve collectieve beheersorganisatie (CBO) voor tekstauteurs al jarenlang collectieve licenties met erfgoedinstellingen, in veel gevallen gezamenlijk met Pictoright (de CBO voor beeldmakers). Daarbij verlenen de CBO's tevens gemaximeerde vrijwaringen voor aanspraken van (nog) niet vertegenwoordigde rechthebbenden. Dergelijke collectieve regelingen vormen een belangrijke voorwaarde voor de realisatie van digitaliseringsprojecten door erfgoedinstellingen. Lira, Pictoright en organisaties van Nederlandse erfgoedinstellingen hebben zich al jaren hardgemaakt voor de wettelijke verankering van deze staande praktijk (zie ook de brief d.d. 10 september 2013 van deze organisaties aan het Ministerie van V&J en het Ministerie van OCW). Lira is dan ook verheugd over de verplichte EU-brede regeling inzake ECL licentieverlening voor niet of niet langer in de handel verkrijgbare werken aan cultureel erfgoedinstellingen. Hetzelfde geldt voor het gebruikmaken van de optie die de richtlijn biedt voor collectieve licentieverlening met een verruimd effect. Lira onderschrijft verder de inhoudelijke opmerkingen over de artikelen 18c, 44, 44a en 44b in de gezamenlijke reactie van de Federatie Auteursrechtbelangen. Ten aanzien van Extended Collective Licensing sluiten wij ons aan bij de reactie van Platform Makers en de reactie van Portal Audiovisuele Makers (PAM).

De mogelijkheid om een deel van de opbrengst van wettelijke heffingen aan uitgevers te doen toekomen ("reprobel-fix").

In het implementatievoorstel wordt voorgesteld om voor wat betreft fotokopiëren (artikel 16h van de Auteurswet) en privé-kopiëren (artikel 16c van de Auteurswet) gebruik te maken van deze door de Europese wetgever geboden mogelijkheid en daarmee de naar behoren functionerende praktijk van voor het Reprobel-arrest buiten twijfel te stellen. Hiermee wordt voorbijgegaan aan het feit dat er in Nederland voorafgaand aan het Reprobel-arrest van het

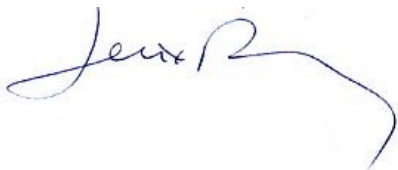
HvJEU al een bindend adviestraject gaande was omdat auteurs in sommige wettelijke collectieve geldstromen aanzienlijk minder dan de helft van de incasso ontvingen. Die praktijk is onder andere ontstaan door een beroep van uitgevers op het werkgeversauteursrecht (art. 7 Auteurswet). Dit kan niet de bedoeling van de (Europese) wetgever geweest zijn en deze praktijk is ook niet in lijn met de rechtspraak van het HvJEU. Onder meer considerans 10 van de Auteursrechtlijn 2001/29/EG en de uitspraken van het HvJEU in het Luksan-arrest en het Reprobel-arrest wijzen er immers op dat een systeem waarbij méér dan de helft van de niet voor afstand vatbare wettelijke vergoedingsaanspraken naar uitgevers en producenten (al dan niet in hun hoedanigheid van 'fictieve makers') gaan, niet in overeenstemming is met het Unierecht. Richtlijnconforme uitleg zou met zich moeten meebrengen dat een eventuele 'reprobel-fix' in Nederland in combinatie met artikel 7 Auteurswet er niet toe mag en kan leiden dat het grootste gedeelte van de betreffende collectieve incasso's niet toekomt aan de echte, originele, makers. Wij vragen de Nederlandse wetgever dan ook hier rekening mee te houden bij de implementatie van richtlijn, alsmede ruimte te laten voor de inmiddels tussen uitgevers en makers bereikte overeenstemming en gevonden oplossingen ten aanzien van verschillende collectieve geldstromen.

De oplossing voor de Value Gap (artt. 29c en 29d) en het Auteurscontractenrecht (artikel 18 Richtlijn, de transparantieplichting, de bestsellerbepaling en de geschillencommissie).

Lira onderschrijft de reactie van Platform Makers en de reactie van PAM op deze punten. Wij verwijzen hiervoor dan ook naar de betreffende reacties en sluiten ons daarbij aan.

Uiteraard zijn wij graag bereid tot een nadere toelichting.

Hoogachtend,

Felix Rottenberg
Voorzitter Lira

Stichting Lira
Postbus 3060/2130 KB Hoofddorp
www.lira.nl